

Актуально

Ранній яровий клин – засіяний

Затяжною видалася нинішня зима, що змінило звичайні терміни початку весняно-польових робіт. Попри це, ми вже завершили сівбу у ранньому яровому клину.

Рівно на місяць пізніше, ніж торік, змогла цього року вийти в поле техніка. Якщо 2017 року весняно-польові роботи розпочалися 11 березня, то нині – 11 квітня. Крім того, що цьогорічної весни довше не сходить сніговий покрив, вона має й інші особливості. Так, потужні вітри й висока температура повітря дуже швидко висушили верхній шар ґрунту й утворили на ньому тверду кірку. Тому, як тільки з'явилася можливість випустити техніку в поля, почали руйнувати цю кірку й закривати вологу. Для цього використовували всі, придатні для цього, агрегати – штригельні й пружинні борони різних виробників, культиватори «Квант-7» і «Квант-12», навіть налаштований на велику глибину дисковий лущильник. Завдяки цьому закриття вологи на полях було завершено максимально швидко.

Також серед перших весняних робіт проводилося боронування озимого пшениці, яке ми випробували торік і отримали хороший результат. А вже під час такого боронування, яке ми проводимо штригельними й ротаційними боронами, вдається одночасно закрити вологу, зруйнувати ґрунтову кірку та знищити бур'яни на стадії білої ниточки. Важливо й те, що зубці борін «вичислюють» відмерлі листочки пшениці. Таким чином, знищуються збудники хвороб, які можуть оселитися на таких листочках, а також краще розвивається молоде листя.

У перші ж дні польових робіт ми розпочали й сівбу ранніх ярих культур. Спочатку посіяли гірчицю сизу. Це – нова для нас культура. Від гірчиці білої, яку ми вже вирощували раніше, цей вид відрізняється більш прямим насінням, через що його використовують для виробництва найміцнішої кулінарної гірчиці. Крім того, в Європі листя гірчиці сизої вживають як салатну зелень. Власне, з Європи, а точніше – з Франції, ми привезли і посівний матеріал цієї культури. Його було небагато, тож торік її посіяли на невеликій площі для розмноження. Цього року використали для сівби вже власне насіння. Рослина ця холодостійка, тому ми не боялися висівати її раніше інших культур. Навпаки, ранні сходи попереджають ураження гірчиці шкідником хрестоцвітною блішкою. І зараз сходи цієї рослини вже отримані.

Посіяли ми й інші ранні ярі культури: ячмінь з еспарцетом, вику з вівсом, овес голозерний, пшеницю яру, сочевицю з вівсом, льон коричневий і золотистий. Зробили це у стислі терміни – за два тижні.

Фото Ірини Козельської

Обробіток поля, на якому було залишене соняшничиння для снігозатримання

Загалом весняно-польові роботи проходять у доброму темпі, з використанням кращої техніки. Так, успішно пройшли випробування нової 24-метрової штригельної борони фірми Einböck. А сівба не припиняється навіть у нічний час, тому що ми використовуємо сучасні сівалки, обладнані системами навігації й електронного контролю висіву.

Та щоб успішно провести посівну, самої тільки техніки замало: необхідна відповідальна, добросовісна робота всіх працівників. Нині якісно проводили обробіток ґрунту механізатори Юрій Сиволага, Володимир Шеремет, Василь Затона, Леонід Зубін, Євген Поворознюк, Володимир Лисенко, Олександр Зотєєв, Андрій Сіренко, Сергій Галь, сівбу – механізатори Іван Гетало, Сергій Аглотков, Василь Затона, Віктор Королев'ят, Василь Нечитайло, Олександр Сидоренко, сівальники Богдан Півень, Юрій Новіцький, Іван Заможній, водії Іван Королев'ят, Віктор Донець, Василь Гарячун, Анатолій Антоненко, Іван Коржов, Дмитро Москалюк, Роман Хміль, кранівник Василь Ярченко, механізатори на навантажувачі Сергій Роман та Євген Поворознюк.

А попереду ще багато роботи: ми починаємо сівбу пізніх ярих культур – соняшника, кукурудзи, нуту.

Сергій Козін,
головний агроном

Шановні працівники ПП «Агроєкологія», орендодавці, земляки!

Вітаємо Вас із Першотравнем – святом солідарності всіх людей праці, миру, весни!

Своїм звитязним трудом ви створюєте завтрашній день, робите світ кращим, світлішим, багатшим.

Щодня Ви доводите, що саме на Ваших плечах тримається економіка країни, слава держави, добробут громади, адже Ви знаєте, що лише завдяки повсякденній, ефективній праці можна подолати скруту, створити сильну незалежну демократичну державу.

Ми щиро бажаємо Вам завжди отримувати задоволення і радість від Вашої праці, реалізувати всі свої здібності, пишатися своїми здобутками, прагнути нових вершин. Щастя Вам, благополуччя, миру, злагоди, любові, родинного затишку, мирної праці на рідній землі!

З повагою, дирекція,
засновники ПП «Агроєкологія»

Події

Найбільша в Україні органічна страва – з гречки «Агроєкології»

З 19 по 21 квітня у Львові проходила найбільша агропромислова виставка Східної Європи AGROPORT West Lviv 2018. Представники «Агроєкології» не тільки відвідали її, а ще й узяли активну участь у встановленні незвичайного «органічно-гастрономічного» рекорду.

Виставка AGROPORT має особливий формат для заходів такого спрямування: протягом року вона відбувається у кількох регіонах України, щоб максимально врахувати інтереси місцевих аграріїв. Тож загалом в Україні її провели вже всьоме, а у Львові – втретє. Захід входить до офіційного календаря ООН. Організаторами нинішнього форуму виступили Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації та компанія Aviabrand LLC, за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України та Львівської обласної державної адміністрації.

Незвичайними є місця, які організатори вибирають для цього форуму. Так, у Львові його проводять у міжнародному аеропорту ім. Данила Галицького. Це дозволяє зібрати в одному місці велику кількість виробників з їхньою продукцією, трейдерів, експертів, тисячі відвідувачів. Серед гостей виставки – і представники зарубіжних компаній, і вітчизняні високопосадовці. Нинішнього року виставку відвідав навіть Президент України Петро Порошенко.

Мій візит заздалегідь не планувався, але я не міг пропустити такої нагоди, – сказав він, виступаючи на заході. – Аграрна галузь надто важлива для нашої держави. Ми зараз завойовуємо європейський ринок, і якщо великі аграрні підприємства там давно представлені, то моє завдання, як Президента, підтримати дрібних та середніх виробників: дати інструменти, в тому числі фінансові, створити певні структури, які б консультували та навчали фермерів. Маємо об'єднати найкращі в світі українські землі з передовими європейськими технологіями. Результатом цього Форуму має стати створення саме таких інструментів.

Під час виставки відбувається багато різних подій, які сприяють розвитку партнерських відносин, дають можливість обговорити проблеми й актуальні питання різних галузей та аграрного сектору України загалом. Щодня тут проходило по кілька конференцій, круглих столів, дискусій. Основними темами цього року стали: розвиток сільських територій, тваринництво, рослинництво, вирощування ягід, овочівництво, садівництво, рибне господарство, бджільництво, адаптація сільського господарства до умов зміни клімату, перехід на безпечні і точні технології. Вперше на цьому форумі була потужно представлена органічна тема.

Приготування каші-рекордсмена

– Органічне виробництво надзвичайно швидко розвивається у всьому світі, а Україна має величезний потенціал для розвитку цього напрямку, – вступила заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Ольга Трофімцева. – Органічне виробництво має всі шанси стати провідним напрямком для нашого АПК. Але воно тісно пов'язане з якістю ґрунтів. Будемо відверті: перші роки незалежності в агробізнесі був період дикої накопичення капіталу, якою ціною давалися ці прибутки ніхто не думав. Тепер ми мусимо виправляти цю ситуацію. І агровиробники, на щастя, це чудово розуміють. Ми бачимо величезну зацікавленість таким напрямком як органічне виробництво, який потребує чимало людської праці – значить, створюються робочі місця на селі.

Звісно, повз такий великий і цікавий захід, на якому значну увагу приділили органічному виробництву, не могло пройти і наше підприємство. Виставку відвідали генеральний директор Гліб Лук'яненко, заступник із міжнародних зв'язків Павло Захарченко, головний економіст Інга Тараскова. І не просто відвідали, а стали одними з ключових осіб дуже цікавого й оригінального проекту у рамках форуму: встановлення рекорду України з приготування органічної каші. Гліб Віталійович – один із ініціаторів встановлення цього рекорду. Разом із партнерами – генеральним менеджером проекту «AGROPORT UKRAINE» Дмитром Титаренком і директором з розвитку бізнесу компанії «Укролія Органік» Юрієм Шевченком, можливість проведення такого незвичайного заходу обговорили ще два місяці тому, під час зустрічі на виставці «Біофах-2018» у Німеччині.

– Ми обговорювали різні варіанти того, як можна об'єднати представників органічного сегменту, – розповів генеральний директор «Агроєкології». – Так і народилася ідея приготування страви-рекордсмена. Наша місія – розвіяти стереотипи відносно якості органічної сировини, органічної продукції, яку виробляють в Україні, і донести інформацію про важливість споживання органічних продуктів.

Зацікавилися можливістю взяти участь у встановленні рекорду й інші органічні виробники. Причому, «замахнулися» не менше, ніж на три тонни готового продукту. І разом таки змогли взяти цю висоту. По всій Україні дружно зібрали інгредієнти, необхідні для каші. Основу для цієї страви – 1200 кг органічної гречки – надала «Агроєкологія». Наш партнер «Укролія Органік» відправив 100 л соняшникової олії, інші компанії – решту органічних продуктів. Загалом для приготування каші було використано також 800 кг м'яса, 250 кг цибулі, 10 кг грибів, 50 кг вершкового масла, 10 кг часнику і 35 кг спецій та зелені. Всі ці продукти – належним чином сертифіковані як органічні.

Готувати велетенську страву довірили кухарям з Асоціації кулінарів ГО «ЗАХІДНА ШЕФ ГРУПА». Робили вони це у казані триметрового діаметру, встановленому на багатті. Для підтримання вогню використали дві вантажівки дров. Розмішували кашу не ложками, а спеціально виготовленими довгими веслами. Чотири з них навіть зламалися під час цього процесу. Але рекорд таки був встановлений. Вийшло навіть більше каші, ніж планували – 3280 кг. За обсягом це – 3900 л. На захід були запрошені представники Книги рекордів України, які й зафіксували рекорд та внесли його до Національного реєстру рекордів України у категорії «Кулінарне мистецтво». Відповідний диплом отримала кожна компанія – учасник його встановлення.

До речі, такої кількості органічної каші з таких інгредієнтів до цього не варили не тільки в Україні, але й узагалі у світі. Тож наша каша могла потрапити й до Книги рекордів Гінеса, але заявку туди просто не встигли подати – це вимагає більше часу, ніж пройшло від зародження ідеї до її реалізації.

Але рекорд – не єдине, чим можуть пишатися організатори й учасники заходу. Головне – смачну органічну страву змогли скуштувати всі охочі, як відвідувачі виставки, так і люди, які просто проходили чи проїжджали повз місце її приготування. Нагодували навіть українських воїнів: із двох військових частин, розташованих поблизу. Тож упевнитися у відмінній якості й смаку страви із органічних продуктів цього дня змогли тисячі людей.

Що ж, цей рекорд – перший, але не останній. Органічні виробники – люди не тільки розумні й приязні до природи й суспільства, а ще й дуже креативні. Тож чекатимемо нових цікавинок на інших заходах.

Галина Озерська

Розширяємо органічний асортимент

Цими днями ми отримали документи, які в черговий раз підтвердили відповідність нашої продукції рослинництва й переробки вимогам європейського органічного стандарту. Крім того, сертифіковані кілька нових її видів.

Органічний статус вимагає регулярного підтвердження. За результатами інспекцій, які проводять представники сертифікаційної компанії «Органік стандарт», ми щороку отримуємо таке підтвердження. Так сталося і цього разу: весь сертифікований раніше асортимент відповідає Стандарту з органічного виробництва та переробки для третіх країн, рівнозначним Стандарту Європейського Союзу (Постанова Ради (ЄС) 834/2007, 889/2008).

Оскільки ми весь час розширюємо лінійку продукції, сіємо нові культури, періодично виникає потреба у їхній сертифікації. Нині органічними визнано ряд нових продуктів, серед яких – гірчиця, сочевиця, олія гірчицна й лляна, багаторічні трави, кілька видів сіна й соломи тощо. Це дає нам можливість як збагатити асортимент продукції, яку ми пропонуємо споживачам, так і продовжувати удосконалювати роботу в тваринництві, зокрема, забезпечуючи його сертифікованими кормами власного виробництва.

Таким чином, зараз перелік сертифікованої органічної продукції рослинництва й переробки підприємства містить вже 55 позицій. Також сертифікована частина тваринницької галузі. І робота над тим, щоб якнайкраще задовольнити потреби споживачів, триває й надалі.

Ірина Козін, агроном

Новинка – для телят

На МТФ №5 з'явилася новинка, яка має допомогти догляду за найменшими телятами, – обладнання для розморожування молозива ColoQuick.

Систему вирощування молодняки ми вдосконалюємо постійно. Так, протягом кількох років придбали чимало апаратури для цього: молочні таксі, пастеризатори молока, морозилки для заморожування та зберігання молозива тощо. Нещодавно додався черговий прилад, який встановили на МТФ №5. Він швидко і безпечно розморожує та нагріває попередньо заморожене молозиво до необхідної температури.

Прилад працює за принципом водяної бані. Касети із замороженим у спеціальних пакетах молозивом завантажують у розморожувач, де вони за 30 хвилин готові для використання. Таким чином, новонароджене телятко отримує першу їжу, на переконання науковців, найважливішу в своєму житті порцію молозива вчасно і оптимальної температури.

Система ColoQuick – це комплект обладнання для випоювання телят молозивом, яку виробляє однойменна датська компанія. До нього входять пристрої для фасування та розморожування молозива, прилад для перевірки його якості, пакети і касети для зберігання молозива, зонди, соски для випойки тощо. Наші працівники вже переконалися, що працювати з ним зручно. Наприклад, щоб напоїти новонароджене телятко, не треба користуватися пляшкою із соскою: касети розраховані на те, щоб носити їх на плечі, а гнучкий шланг дозволяє легко дати тваринці соску. Отже, задоволені і телятниці, і їхні підопічні.

Олена Кришталь, зоотехнік

Знання, досвід і віра в успіх

Аграрії з різних країн продовжують приїжджати за досвідом органічного господарювання в ПП «Агроєкологія». Так, 18–19 квітня у Центрі органічного землеробства відбувся тренінг для молдавських фермерів.

Навчання для представників Молдови проводиться вже не вперше. Минулого року для фермерів з цієї країни був проведений семінар з вивчення моделі органічного землеробства нашого підприємства. Приємно, що більшість слухачів цього семінару успішно впроваджують у своїх господарствах методи органічного землеробства, сертифікують нові площі як органічні. Якщо минулої весни ці фермери мали лише по 40–50 га сертифікованих площ, то зараз уже – по 100–150 га. А ініціатор і учасник минулорічної поїздки в Україну Олексій Міку працює над поширенням органічного господарювання в масштабах всієї держави: він очолює нещодавно створену Асоціацію ековиробників Молдови.

Цього разу на навчання приїхало 11 фермерів. Більшість з них вирощують польові культури. Лише один займається тваринництвом. Поки що молдавські аграрії працюють за інтенсивними методами, але вже придивляються до нових технологій, розмірковують над можливістю зміни системи господарювання на органічну.

Узагалі перша хвиля інтересу до органічного землеробства прокотилася в Молдові років 7–8 тому. Тоді уряд виділяв субсидії на розвиток органічного виробництва, тож багато фермерів почали переходити на органічні технології. Потім субсидії припинилися, і частина фермерів знов повернулася до звичних інтенсивних технологій. Відсоток органічних господарств значно зменшився. Зараз уряд Молдови знову виділяє субсидії для органічних виробників, але порівняно з країнами ЄС, з розрахунку на 1 гектар, вони менші приблизно в десять разів, і тому не настільки привабливі для виробників, щоб змінювати систему господарювання. Натомість останні роки у споживачів значно зріс інтерес до органічної продукції, що стимулює фермерів виробляти саме таку продукцію.

Значною мірою розвитку органічного землеробства в Молдові допомагають міжнародні організації. Так і ця поїздка відбулася завдяки організації «People in Need» (Чехія) в рамках проекту підтримки розвитку органічного землеробства в Молдові. Менеджер проекту Наталія Папук розповіла, що ця організація вже 25 років надає по всьому світу підтримку людям, які цього потребують, і галузям, що розвиваються. Офіс організації є й в Україні: тут працює проект з гуманітарної допомоги. У Молдові робота ведеться у кількох напрямках: в економіці, у сільському господарстві з пріоритетом в органічній сфері, а також соціальні проекти.

– Ми своїм проектом намагаємося підтримувати не лише дружнє ставлення до навколишнього середовища, але й увагу до здоров'я людей, – говорить Наталія Папук. – Добре, що люди вже досягли того рівня розвитку, коли замислюються над тим, що споживають, починають шукати органічну продукцію. І наша організація надає підтримку в цьому на всіх рівнях. Зокрема, ми працюємо безпосередньо з фермерами, забезпечуючи їх інформацією, організовуючи лекції, семінари, вивчення технологій у більш розвинених у цьому відношенні країнах – Україні, Румунії, Чехії. Так, в Україні вони бачать роботу органічних підприємств на великих площах, у Румунії – невеликих ферм, мають можливість порівнювати. Також допомагаємо налагоджувати контакти із споживачами всередині країни та імпортерами. Працюємо на державному рівні – залучаємо експертів до розробки проекту закону про екологічне землеробство. Протягом останніх трьох років активно пропагуємо споживання екопродуктів. Для активних зацікавлених споживачів влаштуємо пікніки на екофермах з гастрономічним театром, спільним приготуванням різних страв і можливістю родинного відпочинку.

Ця діяльність дає свої плоди. Зокрема, починають з'являтися проекти, спрямовані на внутрішнього споживача. Серед них – виробництво екохліба, використання органічних продуктів у невеликих кондитерських. На місцеві ринки почали надходити органічні овочі,

Завідуючий МТФ №4 Анатолій Бейгул розповідає молдавським фермерам про особливості органічного тваринництва

виноград, горіхи, сливи, чаї. Але більшою мірою молдавські ековиробники поки що орієнтовані на продаж своєї продукції за кордон. До речі, нещодавно в одному з портів на Дунаї збудований окремий термінал, призначений спеціально для відвантаження органічних продуктів, що має спростити й удосконалити процес відправки такої продукції в інші країни.

З урахуванням тенденції молдавського органічного сектору була побудована і програма тренінгу в «Агроєкології». Спікери, серед яких – провідні фахівці підприємства, науковці Полтавської державної аграрної академії, представники компанії із сертифікації, розробки програмного забезпечення, імпорту й обслуговування сільгосптехніки, розкрили весь спектр питань, необхідних для успішного ведення органічного землеробства. Слухачам розповіли про всі етапи виробничого циклу та організації роботи органічного підприємства – від планування сівозміни до організації зберігання врожаю і від вибору техніки до продажу зерна. Доповіди були побудовані, насамперед, на моделі органічного землеробства ПП «Агроєкологія», деякі – підкріплені практичними заняттями зі слухачами. Ряд виступів містив унікальну інформацію. Так, генеральний директор підприємства Гліб Лук'яненко, спираючись на власний досвід роботи з імпортерами, розкрив важливі нюанси, на які необхідно звертати увагу під час продажу продукції за кордон. Доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології ПДАА Віктор Писарченко на науковій основі розвіяв сумніви фермерів щодо можливості забезпечення живлення і захисту рослин без застосування агрохімікатів. Головний агроном «Агроєкології» Сергій Козін поділився результатами експериментів, проведених на полях господарства.

Із нетерпінням чекали учасники тренінгу поїздки по підприємству. І хоча рясний дощ завадив їм безпосередньо пройтися по полях і побачити хід посівної, все одно вони залишилися задоволеними. Адже ознаялися із системою утримання великої рогатої худоби й виробництва молока, побачили у якому стані перебуває озимина, як виглядає навесні поле, де на зиму залишали соняшничерня з метою снігозатримання. Оглянули своєрідний музей під відкритим небом, де зберігаються раритетні агрегати часів початку впровадження безвідвалки, і змогли порівняти їх із сучасною технікою підприємства – як створеною за ідеями засновника ПП «Агроєкологія», Героя Соціалістичної Праці, Героя України Семена Свиридоновича Антонця, так і виробленою провідними світовими компаніями. Велику цікавість викликав цех, де виробляються органічні крупки, борошно, олія.

Наприкінці тренінгу всі змогли поставити свої запитання, обговорити почуте й побачене під час навчання. Своїми враженнями з нашою газетою поділявся керівник ТОВ «Агро-Садим» Семен Новак – молдавський фермер, який господарює на 1,5 тис. га землі і 250 з них уже перерівав на органічні технології. Органічним землеробством він зацікавився кілька років тому, ознайомившись з матеріалами семінару у цій

галузі й побувавши в Німеччині на виставці органічних продуктів «Біофах». Інтерес викликав як сам процес вирощування такої продукції, так і можливість отримати більший прибуток. Тож останні три роки поступово переводить по одному полю на органічні технології. Раніше вирощував на цих полях соняшник, сорго, у нинішньому посіяв кукурудзу. Крім того фермер має сади й виноградники. Насадження особливо цінного столового сорту, стійкого до приморозків і хвороб, планує найближчим часом також перевести на органічну технологію. Предмет особливої гордості – власний виноробний завод, на якому щороку переробляють 2,5–3 тис. т винограду. Звісно ж, є бажання з часом організувати виробництво органічного вина. Серед головних проблем, з якими доводиться стикатися в роботі, вважає нестачу робочої сили. Адже з Молдови, як і з України, багато людей виїжджають на заробітки до інших країн. Тому важко знайти працівників, наприклад, для догляду за садами й виноградниками, де багато ручної роботи.

На тренінг в Україну фермер їхав із бажанням отримати знання, які зможе застосувати в своєму господарстві. І його очікування цілком справдилися.

– У вас все супер, ви – молодці! – висловив свій захват Семен Новак. – Тут, у селі, створили навчальний центр, де чудовий готель, хороша кухня. А головне – тут прекрасні люди. Семен Свиридонович Антонєць – незвичайна людина, адже майже півстоліття тому почав працювати у органічному напрямку, розвинув його і передав наступним поколінням. Гліб Віталійович Лук'яненко зробив на семінарі чудові доповіді – видно, що він знає свою роботу. Поваги заслуговує те, що на підприємстві розвивається тваринництво. Не кожен навчиться утримувати стільки худоби. У Молдові, наприклад, фермери утримують по 300–400 голів великої рогатої худоби. У вас я побачив сучасні технології, напрямки, в яких можна удосконалити моє виробництво. Бажаю вам розвиватися й надалі. Дай вам Бог успіху!

Залишилися задоволеними тим, як пройшов тренінг, й інші його учасники.

– В «Агроєкології» створені чудові умови для навчання, – поділилася враженнями Наталія Папук. – Важливо, що поряд з навчальним центром є безпосереднє виробництво: поля, експериментальні ділянки, ферми. Це дає можливість успішно поєднувати теоретичні й практичні заняття. А ще ми бачимо відкритість, бажання поділитися своїм досвідом. Гліб Віталійович, інші спікери подають матеріал легко, в позитивному ключі, заряджають власною енергією. І завдяки цьому нашим фермерам стає не так страшно опановувати нові для них технології, вони починають вірити, що і в них все вийде.

Звісно, в це вірять і всі фахівці, які провели тренінг. Адже вклали в нього свої знання, досвід і частку душі – все для того, щоб органічні технології успішно запрацювали ще в одному куточку світу, на теплій і щедрий землі Молдови.

Ганна Козельська

Молодь

Майбутні ветеринари й агрономи опановують професію

«Агроекологія» постійно приймає на практику студентів різних вишів. Так і у березні й квітні навчалися основам органічного господарювання майбутні ветеринари й агрономи.

Полтавська державна аграрна академія – вищий навчальний заклад, багато випускників якого працюють на нашому підприємстві. Дізнатися про органічне виробництво, про ПП «Агроекологія» вони мають можливість уже в студентські роки. Нещодавно навчальну практику з внутрішніх хвороб тварин тут проходили студенти 4 курсу факультету ветеринарної медицини ПДАА. Кожна з груп курсу протягом тижня вивчала організацію ветеринарного обслуговування безпосередньо на молочнотоварних фермах.

Як розповів керівник практики, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри терапії Костянтин Супруненко, мета перебування майбутніх ветеринарів на підприємстві – відпрацювання методів фіксації тварин, введення їм лікарських препаратів, зондування, проведення різних маніпуляцій. Для цього студенти невеликими групами щодня виїжджали на ферми і під керівництвом ветеринарних лікарів цих підрозділів здобували необхідні навички.

Наприклад, на МТФ №4 запам'яталася робота з апаратом УЗД. Ветлікар Володимир Дроба показував студентам стоп-кадри, зроблені апаратом під час ректальних досліджень, і просив прокоментувати, що на них зображено. Всім дуже цікаво було перевірити свої знання і розібратися у тому, що зафіксував прилад. Корисно було і побачити, як фахівець ставить діагноз на основі таких досліджень.

На МТФ №1 ветлікар Катерина Загородня навчала юних колег визначати прихований мастит, досліджуючи проби молока, робити худобі щеплення і лікувальні процедури тощо.

– Ми багато чого змогли побачити і зробити

Ветлікар Катерина Загородня і студенти ПДАА Ельвіра Влах, Юлія Максимова, Владислав Коноваленко, Едуард Влах, Максим Лісний проводять аналіз на прихований мастит

самі, – говорить студентка 2 групи Ельвіра Влах. – Нам розповіли, як розпізнавати ендометрити, в якому стані має підтримуватися пологове відділення, показали, як випоюють маленьких телят, проводять осіменіння корів. Ми самі спробували провести ректальне обстеження, дуже цікаво було відчуття плід – майбутнє телятко. Все це дуже важливо для нас, як спеціалістів. Сподобалися ферми, тварини, яких на них утримують. А ще – умови, створені для студентів. Ми навіть не очікували, що потрапимо в такий гарний гуртожиток, де чисто, постійно є гаряча вода і навіть підключення до Інтернету. Щоб цікавіше проводити вільний час, нам виді-

лили місце для шашликів і дали м'яч. А у ідальні підприємства дуже смачно годували.

Не менше гарних вражень і у представників Національного університету біоресурсів і природокористування. На виробничу практику, яка триватиме місяць, цими днями приїхали третьокурсники агробіологічного факультету Ростислав Печенюк і Олексій Скорик. Системою землеробства «Агроекологія» їх зацікавив керівник практики – викладач кафедри землеробства та гербології Олександр Павлов. Оскільки в університеті вивчають переважно інтенсивні технології і майже нічого не розповідають про органічні, студенти із ра-

дістю сприйняли можливість дізнатися більше про нашу систему. Адже слушно вважають, що справжній агроном повинен мати якнайбільше знань і вміння працювати в господарстві будь-якого типу.

– Органіка для нас – щось незвідане, – говорить Ростислав Печенюк. – Про цю систему знали дуже мало. Першими нашими запитаннями до тутешніх агрономів були – чому тут використовують мілкий обробіток ґрунту, як борються зі шкідниками і бур'янами.

На ці запитання обґрунтовані відповіді практикантам дає головний агроном Сергій Козін. Він уже ознайомив студентів із особливостями органічного виробництва, дослідями, які проводять на підприємстві, провів навчання із налаштування сівалок тощо. Оскільки за результатами практики необхідно написати курсову роботу на тему використання сівозмін, хлопцям корисно було дізнатися, які культури тут вирощують, яким чином вони впливають на ґрунт, як їх треба чергувати. Великий інтерес викликала система виробництва і внесення компосту, адже знають, що в цілому по Україні – дефіцит органічних добрив. Пошастило практикантам побувати на тренінгу для молдавських фермерів, послухати цікаві доповіді. Сподобалися і умови, в яких випало жити.

– На підприємстві дуже хороша база для навчання, – зазначив Олексій Скорик. – А умови, створені в гуртожитку Центру органічного землеробства, узагалі вразили. Проходячи практику в інших місцях, ми ніде не зустрічали, щоб все було так добре влаштовано для студентів.

Ми раді, що змогли створити належні умови для майбутніх фахівців аграрного виробництва і можемо поділитися з ними нашим досвідом. Адже впевнені, що таким чином допомагаємо молодим людям краще опанувати професію, стати ентузіастами органічного господарювання і у майбутньому добре працювати на благо нашої держави.

Юлія Лега,
завідуюча відділом кадрів

Технології

Бактерії й комахи... захистять урожай

Розпочався сезон робіт у полі, городах та садках, і кожен господар уже планує заходи із удобрення рослин, захисту їх від шкідників та хвороб.

Практичні поради щодо цього науковці, агрономи та фахівці із біотехнологій надали фермерам під час семінару «Підвищення поінформованості суб'єктів малого та середнього підприємництва щодо переваг екологічно чистої продукції та запровадження екологічних технологій виробництва», що відбувся 20 березня у Полтавській державній аграрній академії.

На семінар, організований ПДАА за сприяння Полтавської облдержадміністрації на базі кафедри екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування факультету агротехнологій та екології, з'їхали фермери, власники особистих селянських господарств, керівники аграрних підприємств з Полтавщини та інших областей.

Тема семінару важлива як для аграріїв, так і для споживачів їхньої продукції. Нині багато хто навіть на власних городах звик користуватися пестицидами і мінеральними добривами, вважаючи це чимось цілком звичайним і не надто небезпечним. На жаль, це не так. І доповідь доктора медичних наук, професора, завідувачки кафедри променевої діагностики, променевої терапії та радіаційної медицини Української медичної стоматологічної академії Вікторії Почерняєвої була присвячена негативному впливу агрохімікатів на здоров'я людей. Вона зазначила, що, за висновками ЮНЕСКО, пестициди входять до десяти найнебезпечніших забруднювачів навколишнього середовища. Протягом року із продуктами харчування кожна людина з'їдає в середньому до 2–5 кг речовин, несумісних із життям. І потрапляють вони до їжі насамперед тоді, коли рослини обробляють агрохімікатами. Адже, навіть за умов дотримання правил поводження з ними, вони у певній кількості залишаються у врожаї. Сюди треба додати ще й ту шкоду, якої зазнають люди, котрі безпосередньо працюють із пестицидами, – механізатори, водії, ті ж самі городники чи садівники, а також ті, котрі живуть неподалік оброблених таким чином площ. Потрапивши до організму, отрутохімікати навіть у невеликих дозах здатні викликати негативні зміни, зокрема, у репродуктивній системі чоловіків і жінок, органах травлення, серцево-судинній системі, гальмувати розумовий розвиток, знижувати імунітет, провокувати серйозні за-

хворювання тощо. І запобігти цьому можна, віддавши перевагу харчуванню органічними продуктами від перевірених виробників, або вирощеними власними руками без застосування агрохімікатів.

Про модель органічного землеробства, яку використовують у ПП «Агроекологія», учасникам семінару розповів доктор сільськогосподарських наук, професор Віктор Писаренко. Він докладно зупинився на кожній складовій відпрацьованій за чотири десятиліття технології і дав учасникам семінару наукове пояснення агроприймів, які застосовують на підприємстві, рекомендації з їхнього втілення. Під час обговорення доповіді фермери не тільки ставили запитання, а й зазначали, що переходити на більш екологічні методи роботи їх намагає саме приклад засновника ПП «Агроекологія» Семени Свиридоновича Антонця. Адже якщо органічна технологія працює в «Агроекології», то, напевне, це можливо і в інших господарствах.

Утім, не кожен аграрій готовий переходити на органічні методи. Але є технології, які дозволяють хоча б частково відмовитися від хімічних препаратів. Про ефективність використання біологічних препаратів різних груп поінформував присутній заступник директора НПО «Біотехніка» Микола Тетерук. Він представив ряд препаратів, сертифікованих для застосування в органічному рослинництві, які можна використовувати також і в перехідному періоді, і в неорганічних господарствах. Це – препарати для захисту рослин від хвороб – Триходермін, Планриз, Гаупсин, Нематофагін та для захисту від шкідників – Бітоксібацилін, Лепідоцид, Боверин, Метаризин. Микола Тетерук підкреслив, що повністю знищити шкідників та збудників хвороб неможливо ніякими методами, можливо лише контролювати і регулювати їхню чисельність. Це підтверджує світовий досвід використання хімічних препаратів, коли організми, на які вони спрямовані, з часом пристосовуються до отрути, або коли порушення природної рівноваги призводить до активізації інших небажаних видів. Так, наприклад, широке використання фунгіцидів призвело до поширення бактеріальних захворювань рослин. Річ у тому, що фунгіциди одночасно знищували як хвороботворні гриби, так і корисні, котрі стримували розвиток бактерій. Таким чином був порушений природний баланс, і з'явилися нові хвороби.

Зарадити подібному лиху можна, відновивши на полях біологічну рівновагу, як це роблять в «Агроекології». Але це – справа не одного року. Прискорити процес можна за допомогою біопрепаратів, які фактично створюють штучну епідемію

серед шкідливих організмів. Водночас вони не завдають шкоди ні корисним комахам, ні людині.

Продовжив ознайомлення присутніх із біопрепаратами директор ТОВ «Центр ефективних технологій» Віталій Сімонов. Його підприємство виробляє препарати-пробіотики, якими зараз в Україні користуються близько 100 тисяч господарів – переважно це дрібні фермери, городники, садівники. Знають цю групу препаратів як «емочки», а офіційна назва – БіоАг. Вони являють собою мікробіологічні композиції з різними корисними властивостями. Їхня дія заснована на конкуренції і витісненні шкідливих мікроорганізмів. Якщо внести у середовище культуру корисних бактерій, діючи разом із нейтральними мікроорганізмами – сапрофітами, вони витіснять хвороботворні і створюють умови, не сприятливі для поширення хвороб. Є кілька препаратів групи БіоАг, які використовують для поліпшення структури ґрунту, стимулювання утворення коренів, росту і розвитку рослин, підвищення їхньої стійкості до захворювань, пришвидшення процесу компостування, усунення неприємних запахів, боротьби зі шкідливими комахами й грибами, передпосівної обробки насіння тощо. Городникам відомий і препарат «Бокаші» – ферментована органічна речовина для швидкого приготування компосту, або для очищення надвірних туалетів.

Є й біотехнології, не пов'язані із мікроорганізмами. Так, досить давно в сільському господарстві використовують певні види комах. В Україні ще кілька десятиліть тому працювала ціла мережа біолабораторій, де розводили дрібних комах – трихограм кількох видів. Самиці цих істот відкладають свої яйця у яйця шкідників. Розвиваючись, маленькі трихограми харчуються вмістом яєць шкідника, не даючи розвинути його личинкам. На семінарі агроном-дослідник однієї з біолабораторій Олександр Васильєв розповів, на що треба звернути увагу, плануючи придбання і використання трихограм. Можна використовувати їх і у присадибних господарствах, наприклад, для боротьби із гусінню лускокрилих шкідників у плодowych садах.

Під час семінару учасники поставили багато запитань доповідачам, тож було зрозуміло, що тема використання біотехнологій актуальна для всіх. Тому що впоратися із загрозами для врожаю, не зашкодивши при цьому довікілью та власному здоров'ю, – це, безумовно, вищий пілотаж у сільському господарстві.

Варвара Лисенко

Чарівні струни гітар звучали в Михайликах

III Регіональний фестиваль «Чарівні струни» відбувся 21 квітня у Михайликах. Звуки одного з найпопулярніших музичних інструментів – гітари – цього весняного вечора зачарували і дарували гарний настрій.

Струнні музичні інструменти – попередники сучасної гітари були відомі ще у II тисячолітті до нашої ери. Поступово вони змінювалися, вдосконалювалися, поширювалися в різних частинах світу. Починаючи з VI століття вони вже були досить схожими із сучасними, а в епоху Середньовіччя в Європі стали досить популярними. Сама назва «гітара» з'явилася у XIII столітті. А у XIX столітті іспанський гітарний майстер Антоніо Торрес надав цьому музичному інструменту форми й розміру, які вважаються класичними і поширені дотепер.

Протягом усіх цих століть гітара завойовувала все нових і нових прихильників. Її можна було почути в багатьох країнах – у будинках багатіїв і в хатах бідняків, у концертних залах і у ресторанах, в циганському таборі і на стоянці геологів... Не виняток – і наші краї. Тут чимало людей вправно володіють цим інструментом, а ще більше – готові годинами слухати гітарну музику та пісні під гітару. І фестиваль, який уже втретє відбувся у Михайликах, став чудовою нагодою для цього.

Вперше такий фестиваль на михайликівській землі пройшов 2002 року. Започаткував його художній керівник Михайликівського СБК, залюблений у гітару музикант Володимир Михайлець. Вдруге провести захід вдалося 2007 року, а втретє – лише зараз. Та, якщо раніше фестиваль тримався лише на ентузіазмі організатора й учасників, то нинішнього року пройшов уже за підтримки відділу культури і туризму Шишацької селищної ради та Михайликівського старостату.

Що ж до учасників, то вони завжди раді поділитися своїм відчуттям прекрасного із глядачами. Так і цього разу їх з'їхалося чимало із різних куточків Шишащини. Володимир Михайлець, який цього вечора виступав у ролі ведучого, спочатку зробив невеличкий екскурс в історію гітари. Представляючи музикантів, він про кожного розповідав глядачам, характеризує талант і любов до музики й пісні.

Відкривати фестивальну програму випало михайличанину Віктору Бекметову. Йому вже 70 років, і з гітарою він не розлучається все

Начальник відділу культури і туризму Шишацької селищної ради Любов Титаренко вітає учасників фестивалю

своє свідоме життя, був учасником двох попередніх фестивалів у Михайликах. Із цим інструментом пов'язано і чимало життєвих випадків. Так, ще у часи служби в армії, якось довелося подорожувати літаком. Але через непогоду рейс затримували, тож «застряг» у московському аеропорту. Щоб не так нудно було чекати вильоту, почав грати на гітарі й співати. Навколо швидко зібрався натовп. Люди, які тільки-но нарікали на погоду й сумували, відразу заспокоїлися й із задоволенням слухали талановитого юнака, аж поки не оголосили посадку... Так само захоплено слухала Віктора Зариповича й михайликівська публіка. А вже потім земляків і репертуаром, в якому, зокрема, – справжні туристичні пісні, і енергійністю виконання.

Добре знають михайличани і Юрія Осадного, який тут закінчував школу, а зараз мешкає у Шишаках. На гітарі він грає з 1983 року, сам пише музику й вірші, тож подарував публіці кілька авторських пісень.

Овації викликала поява на сцені Миколи Швеця – професійного музиканта, директора Ковердинобалківського СБК. У наші краї він переїхав з Рівненської області після аварії на ЧАЕС. З того часу відразу влився в культурне життя району, став учасником хору «Явір», брав участь у всіх гітарних фестивалях у Михайликах, допомагає людям прилучитися до прекрасного. Він чудово співає, грає, створює авторські пісні.

Працівником культури є й Сергій Костенко. На гітарі він грає більше 20 років. Працює у Шишацькому будинку культури і завжди радує прихильників гарним виконанням пісень.

Віктор Куліш із села Тищенки підкорив глядачів упевненим, професійним звучанням, виконанням. Він – учасник відбіркових турів кількох телевізійних конкурсів, постійно продовжує вдосконалювати свою майстерність.

Особливого шарму заходу додав виступ Івана Горвата з сином Іваном із Жоржівки. Батько й син за національністю – роми. А який ром не любить співати чи грати на гітарі? Зв'язте, невимушене виконання «завело» публіку, тож артисти отримали заслужений шквал овацій.

Олег Матвієнко з Шишака раніше був учасником вокально-інструментального ансамблю, але потім дещо відійшов від музики. Та, отримавши запрошення на фестиваль, із радістю знову взявся за гітару і чудово виступив у Михайликах.

Василь Рудь – голова Воскобійницького старостинського округу та водночас – чудовий музикант. Він відродив вокально-інструментальний ансамбль у своєму селі, виступає на концертах, був учасником двох перших гітарних фестивалів. Михайличани були раді знову зустрітися з талановитим виконавцем.

Шишачанин Віталій Шульженко – талановитий музикант, що вже багато років залиша-

ється вірним улюбленому музичному інструменту і брав участь у першому фестивалі в Михайликах ще півтора десятиліття тому.

Присутні в залі із задоволенням слухали гітаристів, в репертуарі яких виявилися пісні туристичні, авторські, бардівські, народні, романси. Кожен знаходив у них щось своє, що торкається найпотаємніших куточків душі, змушує її звучати в унісон з гітарними струнами.

Під гітару пройшли й виступи учасників художньої самодіяльності Михайликівського СБК Володимира Михайлеця, Сергія Фесенка, Ольги Німець, Ольги Коваль, Валентини Сиротко, Наталії Юрченко, Ольги Бігдан. Вони віддали перевагу народним пісням, які додали свої особливі нотки до загальної піднесеної атмосфери музичного свята.

А наприкінці фестивалю начальник відділу культури і туризму Шишацької селищної ради Любов Титаренко вручила всім учасникам подяки і висловила свій захват рівнем їхніх виступів. Вона висловила побажання, щоб фестиваль став щорічним і перетворився на подію, яка буде однією із прикрас культурного життя району і приваблюватиме все більше й більше учасників та глядачів. Напевне, так воно й буде. Адже Шишащина має багато талантів та людей, які здатні їх підтримувати й організувати такі чудові заходи.

Тетяна Огнєва

Ювілеї

Вітаємо із ювілеєм

Летять роки, приходять нові учні, вчителі, але школа для кожного з нас – це частина нашого життя, де ми вчилися новому, отримували знання, перший раз закохувалися і перший раз розчарувалися, дружили і вчилися бути чесними. Школа – це життя... Життя, в якому головною дійовою особою завжди буде Директор. Директор школи.

Таким керівником, енергійним, творчим, цілеспрямованим є наш директор Володимир Григорович Веклич. Умілий організатор, компетентний керівник. Про його професіоналізм знають не лише в селі, а й далеко за його межами. Згуртований педагогічний колектив, який працює у Михайликівському НВК, завжди готовий з радістю підтримати інноваційні ідеї свого директора. Під керівництвом Володимира Григоровича він упевнено крокує до нових звершень.

Наш директор вимогливий до себе і до оточуючих, завжди тримає руку на пульсі шкільних справ, може кожного зрозуміти, прийняти, пробачити, готовий простягнути руку допомоги як учням і батькам, так і вчителям. А за чарівною посмішкою приховано твердість характеру, силу слова та міцність духу.

Цими квітневими днями, а саме 17 квітня, Володимир Григорович відзначив 45-річний ювілей. Всі ми – вчителі, вихователі дитячого садочку, працівники школи – сердечно вітаємо Володимира Григоровича з днем народження і зичимо:

*Ви – начальник від природи,
У ваших жилах кров царя.
Без такого керівництва
Не крутилася б земля!
Нехай цвітуть під небом синьооком,
Ще довго-довго дні й літа,
А тиха радість чиста і висока,
Щоденно хай до хати заверта.*

Від імені колективу
Михайликівського НВК –
Лариса Зливко, голова профкому

Довкілля

Долучаємося до допомоги Матінці-Землі

Цими днями у Михайликах з'явився спеціальний контейнер для збирання ПЕТ-пляшок. Таким чином громада села зробила ще один крок до збереження довкілля.

Символічно, що решітчастий контейнер встановили на майданчику для торгівельних закладів 20 квітня. Адже сталося це напередодні важливої щорічної дати – Міжнародного Дня Матері-Землі, який світова спільнота відзначає 22 квітня. Цього дня населенню планети нагадують про необхідність збереження нашого спільного дому, підтримання його в чистоті, економії природних ресурсів. Одна з тем, яку при цьому постійно піднімають, – поводження з пластиковими відходами.

У актуальності вирішення проблеми забруднення довкілля пластиком може легко переконатися кожен. Для цього варто лише поглянути на завалені ПЕТ-пляшками і різноманітними пакетами лісосмуги, береги водойм, околиці населених пунктів, обочини доріг, або замислитися над тим, скільки кожен із нас протягом року використовує і викидає такої тари. Пластик у природі розкладається дуже повільно: звичайна пляшка з-під мінералки може без ніякої шкоди для себе пролежати десь у лісі 400–450 років. Тому нако-

пичення пластикового сміття на планеті вже досягло катастрофічних масштабів.

Але вихід із цієї ситуації є. Щоб не забруднювати довкілля, необхідно, по-перше, намагатися під час купівлі продуктів віддавати перевагу більш екологічним видам упаковки – паперу, картону, або тарі багаторазового використання, а по-друге – запроваджувати роздільний збір сміття з наступною його переробкою або безпечною утилізацією. Остання норма, до речі, віднедавна закріплена і в новому українському законодавстві про поводження з побутовими відходами.

Тепер позбавитися від пластикових відходів стало легше і в Михайликах. Староста Михайликівського старостинського округу Михайло Михайлик закликав всіх жителів долучитися до цієї важливої справи. Для цього потрібно лише окремо від іншого сміття складати пластикові пляшки, а потім, йдучи до магазину чи на суботній ринок, кинути їх у зручний решітчастий контейнер. По мірі наповнення, його вміст будуть централізовано вивозити силами Шишацької об'єднаної територіальної громади.

Отже, долучаймося до збереження краси й чистоти нашої Матінки-Землі! Сьогодні їй дуже потрібна наша допомога.

Катерина Ярченко, диспетчер

«АГРО-ЕКО» – науково-виробниче видання ПП «Агроєкологія»

Зареєстровано управлінням у справах преси та інформації обласної державної адміністрації 25.08.2003 р. Св. ПЛ 596

ЗАСНОВНИК:
Приватне підприємство «Агроєкологія»
ВИДАВЕЦЬ:
Приватне підприємство «Агроєкологія»

ШЕФ-РЕДАКТОР:
С.С. Антоненко
ВІДПОВІДАЛЬНА ЗА ВИПУСК:
Г. А. Козельська

РЕДКОЛЕГІЯ:
А.С. Антоненко,
В.М. Самородов,
К.І. Ярченко,
Ю.Д. Лега.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
38013, Шишацький район,
с. Михайлики, вул. Леніна, 26
тел. (05352) 9-78-59, 9-76-36.
Газета виходить двічі на місяць.
Наклад: 1300 екз.

ВІДДРУКОВАНО
у ТОВ «Видавництво «Миргород»
Зам. №
Розповсюджується безкоштовно.